

[Arnth Jensen.]

vedblivende af den Formening, at denne Skoleform bør stilles saa frit som muligt. Vi opretholder i saa Henseende vort Forslag fra sidste Aar, der giver saadanne Skolekredse hel og fuld Ret til at vælge ikke blot den hjemlige Styrelse, som de ønsker, og det uden nogen Begrænsning, men vi ønsker ogsaa at give dem Ret til selv at indstille til Ministeren den Mand eller Kvinde, man ønsker til paa det offentlige Vegne at være tilsynsførende. Vi tror, at man uden Risiko kan gaa den Vej, især da en utilstrækkelig Undervisning kan medføre Statstilskuddets Fortabelse. Vi kan ikke indrømme Berettigelsen af de Begrænsninger, der gøres i Ministerens Forslag, f. Eks. i § 44, Stykke 1—3. Ligeledes finder vi det uretfærdigt, at man vil indsætte et Overtilsyn taget af den offentlige Skoles Arbejdere, ganske vist efter frit Valg af Skolekredsen, men vi mener, at det er urigtigt at paatvinge den private Skole et Overtilsyn, som absolut skal tages blandt den offentlige Skoles Folk. Bestemmelsen i § 47, sidste Linie, stiller vi os i det hele taget meget tvivlende overfor. Vi tvivler paa, om den kan praktiseres i dansk Lovgivning. § 49, Stk. 2, forekommer os at være mærkelig. Det hedder her — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg citere dette Stykke:

„Ingen privat Skole, der efter Stk.

1 vil komme til at staa under Skoledirektionens Tilsyn, kan oprettes i København, forinden Skoledirektionens Tilladelse dertil er erhvervet. De nærmere Regler om, hvilke Fordringer der i saa Henseende kan stilles, fastsættes i et af Skoledirektionen udarbejdet Reglement, der stadfæstes af Undervisningsministeren.“

Hvorledes kan Skoledirektionen paa Forhaand afgøre, om denne eller hin Skole vil være berettiget eller ej, før den overhovedet er kommet til at virke? I dette Spørgsmaal bør der være lige Vilkaar paa Land og i By. Som Paragraffen nu er affattet, vil den være en absolut Hemsko for de frie Skoletankers Vækst her i Hovedstaden.

Den højtærede Undervisningsministers Forslag tager Sønderjylland med under Ordningen. Vi indrømmer, at det bedste og ideelle vilde være, at vi, naar vi skal have en ny Ordning af Skolens Styre og Tilsyn, kunde faa en for det hele Land gældende Ordning. Det er uheldigt at opretholde Skillelinier mellem denne Landsdel og det gamle Land, men da vi mener, at det endnu ikke er lykkedes at finde et Forslag,

der kan forene — jeg tror heller ikke, det foreliggende Forslag kan gøre det —, har vi ikke medtaget denne Landsdel i vort Ændringsforslag.

Om Forslagets § 43 skal jeg kun sige, at da Ministeren nu opretholder Skoleraadene og Skolefonden, ønsker vi ikke før nøjere Overvejelse at tage Stilling til dette Forslag, og hvis en Undersøgelse deraf ikke kan finde Sted mellem anden og tredie Behandling, saa vil vi afholde os fra at stemme over dette Forslag.

Angaaende selve Hovedforslaget, som nu formentlig oversendes til det andet høje Ting, har jeg som alt sagt beklaget, at vi ikke kan oversende det fra dette Ting som et enstemmigt vedtaget Lovforslag. Men derved er der ikke noget at gøre. Jeg udtaler Haabet om, at den højtærede Minister og Flertalspartierne vil gaa i sig selv overfor vore Meningsfæller i det andet høje Ting og gøre de Indrømmelser, vi ikke har kunnet opnaa hernede. Det vil sikkert særlig i de vanskelige Tider, vi er inde i, være til Gavn baade for Skolen og hele Folket, om denne Sag kunde løses med Tilslutning fra alle Rigsdagens Partier.

Vesterager: Det har sin Betydning, da nu disse Forslag om Skolens Styrelse og Tilsyn om kort Tid skal forlade dette Ting, at se lidt paa Hovedlinierne i dem: Ændringsforslagene er ogsaa affattet paa en saadan Maade, at de indbyder dertil. Der er jo en Mængde Enkeltheder, hvorom vi er enige, og der er saa mange Lighedspunkter overalt, der ikke giver meget at strides om. Derimod er der forskellige Principspørgsmaal, hvorom der er Uenighed, og naar man ikke kan komme paa Forhandlingsfod angaaende Principspørgsmaal, hjælper det kun grumme lidt, at Partierne paa mindre væsentlige Punkter nærmer sig hinanden. Jeg vil derfor gerne ganske kort trække nogle Hovedlinier op, idet jeg i øvrigt mener, at det meste af, hvad der siges, er sagt adskillige Gange i Forvejen; jeg skal derfor gøre mig Umage for ikke at forlænge denne Debat.

Jeg vil gerne have Lov til at minde om en Udtalelse af den højtærede Undervisningsminister, fordi den tager Sigte paa et af de Principspørgsmaal, som vi har drøftet meget i Udvalget, nemlig Forholdet mellem Skole og Kirke; det har derfor sin Interesse, forekommer det mig, at se lidt nøjere paa netop denne Udtalelse — den findes i Folketingstidenden for 1930—31 Sp. 1309, og jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse læse nogle Linier. Ministeren siger: